

Avtalspension SAF-LO – Ålderspension med premiegaranti

Försäkringsvillkor 1 januari 2011

1 Försäkringsavtalet

Försäkringsgivare är Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ) "Bolaget", 516401-8508, med säte i Stockholm.

Anknuten försäkringsförmedlare registrerad hos Bolagsverket är Nordea Bank AB (publ), org nr 516406-0120, 105 71 Stockholm.

För försäkringsavtalet gäller försäkringsansökan, försäkringsvillkor, administrationsavtal, kollektivavtal och svensk lag. Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter valcentralen, arbetsgivare och anställd lämnar till Bolaget.

Avtalspension SAF-LO är ett pensionsavtal träffat mellan Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen (LO). Fora AB är valcentral. Livsarbetstidspension är ytterligare en förmån som anställda kan omfattas av utöver Avtalspension SAF-LO. För fullständig information om gällande pensionsavtal för SAF-LO hänvisas till www.fora.se.

2 Ikraftträdande och giltighet

Försäkringsavtalet träder ikraft och Bolagets ansvar inträder från och med den dag då försäkringsbolaget har fått uppgift från valcentralen om att anställd ska omfattas av avtalspension hos Bolaget. Bolaget skickar bekräftelse på ingånget avtal till försäkrad.

Försäkringsavtalet upphör vid sista utbetalningsdagen eller då försäkringskapitalet flyttas från försäkringen. Ålderspension med återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider och förmånstagare saknas. Ålderspension utan återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider.

3 Teckningsregler

3.1 Ingående av försäkringsavtal

Ålderspension med premiegaranti tecknas som premiebestämd försäkring för anställd som omfattas av Avtalspension SAF-LO och i förekommande fall Livsarbetstidspension.

Den anställda är försäkrad och förmånstagare. Arbetsgivaren är försäkringstagare och ägare av försäkringsavtalet.

3.2 Produktkrav

3.2.1 Ålderspension

Ålderspension tecknas utan krav på godkänd hälsoprövning.

3.2.2 Återbetalningsskydd

Ålderspension med återbetalningsskydd tecknas utan krav på godkänd hälsoprövning.

Återbetalningsskydd kan läggas till under premiebetalningstiden. Tillägg av återbetalningsskydd kräver godkänd hälsoprövning. Om hälsoprövningen inte godkänns tecknas ny ålderspension med återbetalningsskydd avseende kommande premier.

Tillägg av återbetalningsskydd kan ske utan hälsoprövning då försäkrad ingår äktenskap, inleder samboförhållande eller när arvsberättigat barn tillkommer, s k optionsrätt. Optionsrätten ska utnyttjas inom tolv månader från den tidpunkt då förändringen i familjeförhållandet inträffade.

4 Hälsokrav

Uppgifter om försäkrads hälsa kan krävas vid ansökan och ändring av försäkring som påverkar Bolagets försäkringsrisk. Bolaget kan avslå ansökan eller begärd ändring, med hänsyn till den information som inkommit till Bolaget. Hälsoprövning sker enligt vid var tid gällande riskprövningsregler. Hälsoprövningen sker hos valcentralen.

Oriktiga eller ofullständiga uppgifter i hälsodeklarationen kan medföra att rätt till försäkringsutbetalning helt eller delvis uteblir eller att försäkringsavtalet blir ogiltigt.

5 Förmånstagare

För återbetalningsskydd gäller följande förmånstagarförordnande: I första hand make/registrerad partner/sambo. I andra hand barn.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. I avstående eller avliden förmånstagares ställe träder den

förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet. Avstående förmånstagare återinträder om förmånstagare i senare led saknas.

Ändring och återkallelse av förmånstagarförordnande ska skriftligen inges till valcentralen.

Förmånstagare kan vara make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan.

Med "sambo" avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller förhållande liknande registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att:

- de har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap eller
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader

Make och registrerad partner fortsätter att vara förmånstagare så länge mål om äktenskapsskillnad pågår alternativt mål om upphörande av partnerskap pågår.

6 Premien

Premien till ålderspension följer kollektivavtalet, men arbetsgivaren kan erlagga premier som överstiger den kollektivavtalade nivån.

Arbetsgivaren inbetalar premien till valcentralen som överför beloppet till Bolaget.

Om överförd premie är felaktig ska Bolaget återbetala respektive erhålla felaktigt belopp. Vid återbetalning till valcentralen har Bolaget rätt att belasta individuell försäkring.

7 Förmåner

7.1 Ålderspension

Ålderspensionen utbetalas vid avtalad utbetalningstidpunkt och baseras på det försäkringsvärde som byggts upp genom inbetalda premier och värdeutveckling, efter uttag av avgifter.

Ålderspension utan återbetalningsskydd påförs löpande arvsvinst, vilket gör att försäkringsvärdet blir högre än för ålderspension med återbetalningsskydd.

7.1.1 Garanti

Garantin innebär att varje enskild inbetald premie ger upphov till ett garanterat försäkringsvärde vid avtalad utbetalningstidpunkt och ett månatligt garanterat belopp under utbetalningstiden.

Garantin kan ändras för kommande premier. Olika garantier kan därför gälla för premier inbetalda vid olika tidpunkter.

Före avtalad utbetalningstidpunkt kan försäkringsvärdet såväl överstiga som understiga garanterat försäkringsvärde.

7.1.2 Överskjutande försäkringsvärde

Utöver garantin kan ett överskott uppkomma till följd av att avkastningen på förvaltad kapital överstiger garantin.

Storleken på överskjutande försäkringsvärde kan variera under försäkringstiden.

Tilldelning av överskjutande försäkringsvärde sker successivt under utbetalningstiden alternativt i sin helhet vid flytt av försäkringskapital. Rätten till överskjutande försäkringsvärde uppkommer först vid tilldelning.

7.1.3 Tidigareläggning av utbetalningstidpunkt

Vid tidigareläggning av utbetalningstidpunkten kan garantin reduceras. Garantin reduceras om försäkringsvärdet vid ändringstidpunkten understiger försäkringsvärdet motsvarande garanterat försäkringsvärde vid avtalad utbetalningstidpunkt. Vid reduktion motsvaras garantin vid den nya utbetalningstidpunkten av det högsta av försäkringsvärdet vid ändringstidpunkten och kapitalvärdet av tidigare månatligt garanterat belopp.

7.2 Återbetalningsskydd

Ålderspensionens återbetalningsskydd utbetalas i händelse av försäkrads dödsfall.

Om dödsfallet inträffar under premiebetalningstiden motsvaras återbetalningsskyddet av garantin vid dödsfall och eventuellt överskjutande försäkringsvärde. Garantin utgörs av ett månatligt garanterat belopp.

Om försäkringsvärdet understiger garanterat försäkringsvärde vid avtalad utbetalningstidpunkt, motsvaras månatligt garanterat belopp av det högsta av försäkringsvärdet och kapitalvärdet av tidigare avtalad månatligt garanterat belopp.

Om försäkringsvärdet är lika med eller större än garanterat försäkringsvärde vid avtalad utbetalningstidpunkt, motsvaras månatligt garanterat belopp av garanterat försäkringsvärde vid avtalad utbetalningstidpunkt.

Om dödsfallet inträffar under utbetalningstiden motsvaras återbetalningsskyddet för tidsbestämd ålderspension av återstående försäkringsvärde. Vid livsvarig ålderspension motsvaras återbetalningsskyddet av den del av försäkringsvärdet som motsvarar ålderspension med 20 års utbetalningstid, avräknat tidigare gjorda utbetalningar.

8 Förvaltning

Försäkringskapitalet förvaltas i två portföljer med olika sammansättning, Tillväxtportföljen och Trygga portföljen.

Fram till femton år före avtalad utbetalningstidpunkt förvaltas försäkringskapitalet i Tillväxtportföljen. När femton år kvarstår till avtalad utbetalningstidpunkt kan försäkrad välja att låta förvaltningen ske enligt ett av tre alternativ. Om inget aktivt val görs kommer förvaltningen ske enligt alternativ ett (1).

8.1 Förvaltningsalternativ

1) När femton år kvarstår till avtalad utbetalningstidpunkt påbörjas en omfördelning av värdet motsvarande garantin från Tillväxtportföljen till Trygga portföljen med en sextondel varje år tills hela det garanterade värdet är överfört till Trygga portföljen. Eventuellt överskjutande försäkringsvärde förvaltas i Tillväxtportföljen.

2) När femton år kvarstår till avtalad utbetalningstidpunkt påbörjas en omfördelning av värdet motsvarande garantin samt 50 % av överskjutande försäkringsvärde, från Tillväxtportföljen

till Trygga portföljen med en sextondel varje år tills värdet överförs till Trygga portföljen.

3) När femton år kvarstår till avtalad utbetalningstidpunkt påbörjas en omfördelning av försäkringsvärdet, från Tillväxtportföljen till Trygga portföljen med en sextondel varje år tills hela värdet är överfört till Trygga portföljen.

För att bibehålla fördelningen mellan portföljerna sker en omfördelning löpande med hänsyn tagen till försäkringsvärdets utveckling.

Försäkrad kan byta mellan de tre alternativen. Från det att anmälan om valt alternativ mottagits av Bolaget sker bytet inom 30 dagar.

8.2 Kort premiebetalningstid

Om det vid ingående av försäkringsavtal eller ändring av utbetalningstidpunkt återstår färre än femton år till avtalad utbetalningstidpunkt, placeras omgående försäkringsvärdet enligt valt förvaltningsalternativ och som svarar mot skillnaden mellan antalet år till avtalad utbetalningstidpunkt och femton år.

8.3 Återbetalningsskydd

Vid dödsfall under försäkringstiden omfördelas hela försäkringsvärdet till Trygga portföljen.

9 Utbetalning

9.1 Fullgörande av utbetalning

Begäran om utbetalning ska göras till Bolaget och den som gör anspråk på utbetalning ska kunna styrka sin rätt till beloppet. Inkommer ej erforderliga handlingar senareläggs avtalad utbetalningstidpunkt ett år.

Utbetalning sker till konto i svensk bank eller på annat sätt som Bolaget godkännt.

Om försäkringsvärdet understiger 30 % av gällande prisbasbelopp, har Bolaget rätt att återköpa försäkringsavtalet, avkorta utbetalningstiden eller ändra utbetalningsperiodicitet.

9.2 Ålderspension

Ålderspension utbetalas till försäkrad vid avtalad utbetalningstidpunkt. Ålderspensionen utbetalas normalt livsvarigt.

Under utbetalningstiden utbetalas en månatlig pension med början i slutet av den månad då försäkrad uppnår avtalad utbetalningsålder.

9.3 Återbetalningsskydd

Ålderspensionens återbetalningsskydd utbetalas till insatt förmånstagare i händelse av försäkrads dödsfall. Varje utbetalning sker under förutsättning att insatt förmånstagare finns.

Vid dödsfall under premiebetalningstiden utbetalas försäkringsvärdet i fem år.

Vid dödsfall under utbetalningstiden fortsätter utbetalningen från tidsbegränsad ålderspension under återstående utbetalningstid. För livsvarig ålderspension ändras utbetalningstiden från livsvarig utbetalning till tjugo års utbetalningstid. Från utbetalningstiden avräknas den tid som ålderspension utbetalats.

9.4 Återbetalning

Om utbetalning har gjorts under felaktiga förutsättningar är mottagaren skyldig att återbetala beloppet till Bolaget.

10 Ändringsregler

10.1 Förfogande

Rätten att förfoga över försäkringen tillkommer försäkrad. Förfoganderätt tillkommer förmånstagare först efter försäkrads dödsfall. Samtliga förmånstagare måste vara överens om ändring av försäkring.

Förfogande meddelas valcentralen eller i förekommande fall Bolaget. Ett förfogande kan inte ske retroaktivt.

En försäkring kan inte ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring enligt Inkomstskattelag (1999:1229).

10.2 Ålderspension

10.2.1 Utbetalningstidpunkt

Avtalad utbetalningstidpunkt kan tidigareläggas. Tidigaste utbetalningstidpunkt är normalt då försäkrad fyller 55 år.

Om försäkrad avlider under premiebetalningstiden har förmånstagare rätt att välja utbetalningstidpunkt.

10.2.2 Utbetalningstid

Försäkrad kan endast ändra utbetalningstid vid utbetalningstidpunkten. Utbetalningstiden kan variera mellan fem och tjugo år eller livsvarigt.

Om försäkrad avlider under premiebetalningstiden har förmånstagare rätt att ändra utbetalningstid till mellan fem och tjugo år.

Vid ändring av utbetalningstid sker omräkning av förmånen i enlighet med då gällande försäkringsvillkor, antaganden om livslängd, ränta, avgifter m.m.

10.2.3 Flytträtt

Ålderspensionens försäkringskapital kan flyttas till annan pensionsförsäkring i enlighet med inkomstskattelagens bestämmelser. Flytt kan endast ske till annan valbar försäkringsgivare.

Flytt kan begäras tidigast ett år efter närmast föregående flytt och begäran inges till valcentralen. Flytt kan endast ske under premiebetalningstiden och inte efter försäkrads dödsfall.

Flytt sker vid månadsskiftet två månader efter att Bolaget mottagit flyttbegäran från valcentralen.

Försäkringskapitalet vid flytt utgörs av det högsta av kapitalvärdet av månatlig garanterad pension och försäkringsvärdet vid flyttidpunkten efter avdrag för avgifter.

Vid flytt till Bolaget betraktas det flyttade kapitalet som en engångspremie.

Om förmedlingsavtalet mellan valcentralen och Bolaget upphör, kan valcentralen begära att försäkringskapitalet flyttas till annan försäkringsgivare.

10.2.4 Återköp

Försäkringsavtalet kan inte återköpas.

10.2.5 Pantsättning

Försäkringsavtalet kan inte belånas eller pantsättas.

10.2.6 Överlåtelse

Överlåtelse kan ske i enlighet med Inkomstskattelag (1999:1229).

10.3 Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd kan väljas bort under försäkringstiden.

11 Räntebestämmelser

Vid utbetalning och vid flytt av försäkringskapital vid ett senare tillfälle än vad som angivits ovan utgår ränta enligt Räntelag (1975:635). Dröjsmålsränta eller annan räntegottgörande understigande 0,5 % av prisbasbeloppet enligt Lag (1962:381) om allmän försäkring utbetalas inte.

12 Ingivande av handlingar

Försäkrad och förmånstagare är skyldiga att inge de handlingar och på det sätt som Bolaget efterfrågar. Medgivande att inhämta upplysningar ska lämnas på begäran. Begärda handlingar och övriga upplysningar ska insändas utan kostnad för Bolaget.

13 Avgifter

Bolaget tar ut avgifter för drift och skatt.

Avgifter tas ut som styckekostnad och procentuell avgift på försäkringsvärdet. Avgift för avkastningsskatt uttas som ett engångsbelopp vid beskattningsårets ingång. Avgifter kan även tas ut vid flytt av försäkringskapital.

Bolaget har rätt att ändra avgifter under försäkringstiden. Avgiftsändring kan under avtalsperioden endast ske efter godkännande av Pensionsnämnden. Ändringen kan även gälla för redan ingångna försäkringsavtal.

Bolaget tillgodogör sig avgifter och skatter genom att proportionellt sälja andelar i förvaltningsportföljerna.

14 Skatteregler

Försäkringsavtalet utgör enligt Inkomstskattelag (1999:1229) en pensionsförsäkring. Utfallande belopp beskattas i inkomstslaget tjänst.

Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

Bolaget förbinder sig att lämna kontrolluppgifter enligt Lag om självdeklaration och kontrolluppgifter (2001:1227).

15 Villkorsändring

Försäkringsvillkoren kan ändras under försäkringstiden om detta är nödvändigt med hänsyn till försäkringens art, ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter, ändrad rättstillämpning eller omständigheter i övrigt. Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte innebär en betydande nackdel.

En villkorsändring träder i kraft vid den nya premieperiod som inträder närmast efter ändringen eller annan angiven tidpunkt.

Ändring av försäkringsvillkor under avtalsperioden ska godkännas av valcentralen.

16 Ansvarsbegränsning

Bolaget är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå vid fördröjning av utredning rörande försäkringsfall, utbetalning av försäkringsersättning eller annan åtgärd. Detta om fördröjningen beror av krig, terrorattacker, politiska oroligheter eller annan katastrofhändelse eller på grund av lagbud, myndighets åtgärd eller stridsåtgärd i arbetslivet. Förbehållet om stridsåtgärd i arbetslivet gäller även om Bolaget självt är föremål för eller vidtar sådan stridsåtgärd.

Skada som uppkommer i andra fall ersätts inte av Bolaget, om Bolaget varit normalt aktsamt.

17 Meddelanden

Bolaget ansvarar inte för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse, om rättelse vidtas så snart felet upptäckts.

Meddelande anses ha inkommit till Bolaget den dag det ankomststämplat eller på annat sätt daterats hos Bolagets huvudkontor under dess officiella adress.

Försäkrad eller annan berättigad ska utan dröjsmål påtala dels eventuella fel i mottagna handlingar och dels om bekräftelse på att begärd åtgärd vidtagits inte kommit honom tillhanda. Bolaget är inte ansvarigt för skada som skulle ha kunnat undvikas om reklamation skett utan dröjsmål.

18 Personuppgifter

Lämnade personuppgifter kan bli föremål för behandling hos Bolaget, bolag i Nordakoncernen eller andra företag som koncernen arbetar med.

Behandling av personuppgifter kan ske vid fullgörande av avtal och rättsliga skyldigheter samt förvaltningsåtgärder hänförliga till detta avtal. Behandling kan även ske i marknadsförings, produktutvecklings- och affärsutvecklings syfte.

Information om behandling av enskilda personuppgifter samt begäran om ändring av felaktig eller missvisande uppgift kan skriftligen begäras hos Nordea Bank AB (publ), Personuppgiftsansvarig, 105 71 Stockholm. Begäran om rättelse av personuppgift sker på samma sätt.

Valcentralen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker hos Valcentralen.

19 Klagomål och tvist

19.1 Kontakta oss

Klagomål framställs till Nordea Bank AB, Avd Kundombudsmannen, R539, 105 71 Stockholm, tel 08-614 71 00.

Ett slutligt beslut kan prövas av Bolagets Försäkringsnämnd genom en skriftlig framställan till Nordea Liv & Pension, Försäkringsnämnden, 105 71 Stockholm.

19.2 Pensionsnämnden

Pensionsnämnden svarar för tolkningen av de överenskommelser som Svenskt näringsliv och LO träffat för Avtalspension SAF-LO. Både försäkringstagaren och den försäkrade kan begära att en fråga som angår denne ska tas upp till behandling i denna nämnd.

Om ett ärende har prövats av Pensionsnämnden, gäller vid tvist om tolkningen eller tillämpning av dessa försäkringsvillkor eller försäkringsavtalet i övrigt att försäkringstagare eller försäkrad kan hänskjuta tvisten till bindande avgörande av Skiljenämnden för arbetsmarknadsförsäkringar. Skiljenämnden består av ledamöter utsedda av Svenskt Näringsliv och LO.

19.3 Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden avger yttranden i tvister mellan ersättningsberättigade och försäkringsbolag inom

sjuk-, olycksfalls- och livförsäkring.
Personförsäkringsnämnden, Box 24067, 104 50
Stockholm. Tel. 08-522 787 20.

19.4 ARN

Allmänna Reklamationsnämnden lämnar rekommendationer i försäkringsfrågor. Allmänna Reklamationsnämnden, Box 174, 101 23 Stockholm. Tel. 08-555 017 00.

19.5 Upplysningar och råd

Konsumenternas Försäkringsbyrå kan lämna upplysningar i försäkringsfrågor. Konsumenternas Försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm. Tel. 08-22 58 00.

Vägledning och råd kan även fås via den kommunala konsumentvägledningen.

19.6 Allmän domstol

Ärendet kan även prövas i allmän domstol.

20 Definitioner

Administrationsavtal – Avtal mellan Bolaget och valcentralen som bland annat reglerar premiebetalning, flytt av försäkringskapital och andra förfoganden.

Avtalsperiod - Perioden då förmedlingsavtal gäller mellan valcentralen och Bolaget.

Förmånstagare - Den som enligt förmånstagarförordnandet ska erhålla utfallande belopp vid försäkringsfall.

Försäkrad - Den på vars liv försäkringen är tecknad.

Försäkringstid - Ett försäkringsavtals sammanlagda giltighetstid, som består av premiebetalningstid och utbetalningstid.

Försäkringsvärde/Försäkringskapital - Försäkringens vid var tid aktuella värde.

Garanterat försäkringsvärde - Den vid utbetalningstidpunkten garanterade delen av försäkringsvärdet.

Kapitalvärde - Nuvärdet av garanterad månatlig pension med hänsyn tagen till ränta och dödlighet.

Premie - Det belopp som inbetalas till försäkringen före avdrag för avgifter.

Premiebetalningstid - Den del av försäkringstiden då utbetalning ej pågår.

Prisbasbelopp - Ett värdeindex som fastställs varje år enligt Lag (1962:381) om allmän försäkring.

Utbetalningsdagen - Den dag då den faktiska utbetalningen sker.

Utbetalningstid - Den del av försäkringstiden då utbetalning pågår.

Utbetalningstidpunkt - Den tidpunkt då försäkringen aktualiseras och utbetalning kan påbörjas.